

જાન્યુઆરી-૨૦૧૭
અંક - ૧

EDITORIAL BOARD

- H.D. PADHERIYA
- A.R. DABHI
- V.G. RATHOD
- Kum. U.M. BHATT

અનુક્રમણિકા

- UNFORGETTABLE KUTCH
- વિદ્યાર્થીનાં પાંચ નુષ્ઠ
- “વાણી અમોઘ શસ્ત્ર”
- જાગૃતિ
- “સખી વિના”
- જાગો ! મા બાપથી કેમ દુર ભાગો ?
- ભારતમાં જન્મ મળવી ફુલેલ
- રાષ્ટ્રપ્રેમ
- ડીજીટલ પેમેન્ટ

અર્ણવ્ય

R.K.DASH
G.M.(PROJECT)

UNFORGETTABLE KUTCH

People use to paint a gloomy picture while talking about this part of Kutch .Rightly so because Lakhpat use to fall behind every modern index of life. Far from the rush of life it appears that time has stopped here since mediaeval period. There is a prevailing sense among government servant that serving here will be nothing sort of a punishment. I was not an exception. But one incident had made a revolutionary change in my perception of this region and I started to view the world with a different prism altogether. It was 23rd October 2012. I was on a short trip from Rajpardi to shift my family and households. I had just been transferred to Rajpardi. That was a time of Navaratri festival and I wanted to pay a visit to the Godadhad Shrine of Maa Asapura . I believe that if there is any divine footprint that should be close to nature. This shrine is away from hustle and bustle of life rush, thus drives me to visit it time and again. As I was leaving Kutch so I thought to pay my gratitude to the goddess and place where I always use to get a peace of mind. I was busy during the whole day in packing and arranging the households . During evening I with my wife started for Godadhad Shrine by foot. Lights were fading fast and road was very lonely. We were in a hurry but it was a long distance. Soon the enthusiasm turned to fear .We started frightening how we took this risk. In our home land most of the crimes were committed at lonely and deserted roads. To our worry lights were fading fast. We had asked the jeep driver to pick us up from the temple after two hours I could read my wife's pale face. Though we both were on the same page but were not sharing with one another. There was prevailing an apprehensive silence in the surroundings. By that time a lorry was seen from the Horizon. It came close and close. It passed us braked and reversed. At that time there were nobody else except we two and the lorry. It was reversing means they might have some ill intension. A spine chilling fear shrouded me. At once I thought of running but that will not help. I could see my wife murmuring hanuman chalisa. After coming close we heard the driver telling something and the helper got down. I was ready to fight with him. He was speaking something in Kutchi which I was unable to comprehend. I thought he might be demanding our valuables. Alas why we choose to select the time and route in this god forbid location. The conductor was approaching us and my muscles were getting stiffed. He reached us and politely offer water if we need. What a pleasant anticlimax. Given to the circumstances it is unexpected to receive such a response. Further Kutch is water scarcity region; they might have collected it with difficulty. But they thought it worth to offer two pilligrims. Perhaps this way they were serving the mother goddess. We politely said no to the offer and that truck moved away in no time. But that single event changed my whole idea of the Kutchi folk and the precious human value they were carrying. Now a days I don't fear people at the first place I try to believe them that's what the kutchi lorry man taught me. This is why perhaps Kutch is unforgettable and will remain unforgettable for some people like me.

બી.પી.દવે
માધ્યમિક શિક્ષક

વિદ્યાર્થીનાં પાંચ ગુણ

કાક ચેષ્ટા બક ધ્યાન
ધ્યાન નિંદ્રા તથૈવ ચ |
અલ્પાહારં બ્રહ્મચર્ય
છાત્રાણાં પંચ લક્ષણમ ||
ભાવાર્થ :- કાગડા જેવી ચતુરાઇ
બગલા જેવું ધ્યાન
ફૂતરા જેવી ઉઘ
થોડા આહાર અને સંચમ

વિદ્યા પ્રાપ્ત કરવા, માં સરસ્વતીની સાધના કરવા વિદ્યાર્થી જીવનમાં જે પાંચગુણો હોવા જોઈએ તેની વાત આ શ્લોક માં કરવામાં આવી છે વિદ્યાર્થી એટલે જે ફક્ત શાળા - કોલેજમાં અભ્યાસ કરે છે તે એવો સિમિત અર્થે નથી. વ્યાપક રીતે જોઈએ તો દરેક વ્યક્તિ વિદ્યાર્થી છે. શિક્ષણનો કોઈ અંત નથી. જીવનની અંતિમ ધડી સુધી માનવી સતત શીખતો રહ્યો છે. એટલે જ તો કહેવાય છે કે

“શિક્ષકતો આજીવન વિદ્યાર્થી છે.”

શિક્ષણ કોને કહેવાય?

શિક્ષણ એટલે શિક્ષણ .

શી રીતે શિક્ષણ પસાર કરવી તે શિખવે તેનું નામ શિક્ષણ ટાઇમ મેનેજમેન્ટ આવશ્યક છે. જે સમયને માન આપે છે તેને સમયે માન મળે છે. જે સમય ને સાચવે છે તેને સમય સાચવે છે.

“વાણી અમોઘ શસ્ત્ર”

પરમપિતા બ્રહ્માએ સૃષ્ટિનું સર્જન કર્યું અમીબધથી અજગર સુધીની અને વાનરથી માનવ સુધીની સૃષ્ટિ રચી પરંતુ વાણીનું વરદાનતો માત્ર માનવીને જ આપ્યું એ વાણી વડે જ વિશ્વનો વ્યવહાર ચાલે છે. પરેક અને પ્રાણવાન વાણી અમંગળને સક્રિય બનાવે છે, ક્ષરેલા જીવન પશ્ચિમને પ્રેરણાના પીયુષ પુસ પાડે છે ના ક્રિમંતને ક્રિમંતવાન અને બીકણને બહુદુર બનાવે છે મૃત્યુને માંડવેથી મળવને પાછે વાળે છે જીવન પશ્ચિમે ગુમાવેલી શ્રદ્ધા પાછી આપે છે આવી વાણી ધારેતો ક્રાંતિ કરાવી શકે ધારે તો ક્રિમંતવાની ક્રાંતિ અપાવી શકે અને એથી વિરોધ કરવવાનો ધારેતો યુધ્ધ પણ કરાવી શકે છે. દુર્યોધનની અભિમાની અને અમર્યાદિત વાણીને લીધે જ તો મહાભારત નું યુધ્ધ થયું હતું માટે વાણી વિનાશનું કારણ પણ બની શકે છે પરેક વાણીથી માનવ આજસથી અજગો થઈ, વેદનાથી વેગળો થઈ જતા જિંદગી ઝીંઠાદિલથી જીવવા માટે કટીબધ્ધ થાય છે. જો એક ડોક્ટર સારી વાણી વાપરે તો દર્દીની અડધી પીડા મટી જાય છે, જો એક વકીલ સારી વાણી વાપરે તો એના અસીલની અડધી ચિંતા દૂર થઈ જાય છે, અને જો એક શિક્ષક સારી વાણી વાપરે તો નિરાશ વિદ્યાર્થીના જીવનમાં આશા ભરી તેનું જીવન બદલી શકે છે. આથી વિવેકનંદ પોતાના વ્યક્તવ્યને કારણે જ પરદેશમાં પણ પોતાના ધર્મને કૈષ સાબિત કરી શક્યા હતા. તેઓ શિક્ષાનો વિષય ધર્મ પરિષદમાં પોતાની વાણીને લીધે જ MESSENGER OF GOD કહેવાયા.

બોલવું એ પણ એક કળ છે ક્યાં, ક્યારે અને કેટલું બોલવું એ સમજ હોવી જોઈએ. ગુજરાતીમાં એક કહેવત છે કે ‘બૈસ આગળ ભાગવત અને પાડા આગળ પારાયણ’ એટલે વ્યક્તિને એટલી સમજ હોવી જોઈએ કે ક્યાં શું અને કેટલું બોલવું, ક્યારે બોલવું જ્યાં બોલવાનો કઈ મતલાભ જ સરતો ન હોય ત્યાં શુપ રહેવામાં સમજદારી છે. ગુજરાતીની કહેવતો ‘બોલે એના બીર વેચાય’ અને ‘ન બોલવામાં નવ ગુણ’ એ પણ આ વાતનું જ સમર્થન કરે છે કે ક્યાં બોલવાની જરૂર છે અને ક્યાં ન બોલવાનો ગુણ કેળવવાની જરૂર છે.

મડદામાંથી માણસ બેઠા કરતી વાણી એ તો સુધાકુંભ લેસંજીવની છે. અમૃતનો જ્યોતિષકળ છે. વાણી તો વ્યક્તિને વ્યક્તિ સાથે, વ્યક્તિને વર્ગ સાથે અને વ્યક્તિને વિશ્વ સાથે જોડતી સીનેરી કડી છે. આવી વાણી શુધ્ધ હોય અને તેના કાસ સિધ્ધ થયું સાધ્ય પણ શુધ્ધ હોય તો તેમાંથી બને છે વાણીનું પંચામૃત.

જાગૃતિ

જાગૃતિ છે અંતઃકરણ મેં છિપી એક શ્વાસ કા વતાનસ્પંદન જિસકા દેતા છે મા
। આશ્વાસ

સર્વત્ર વ્યાસ છે કપટ, વિદ્વેષ, દુરાચાર, મ્હાચાર, અવિશ્વાસ, ઘૃણા,
સહસ્ત્રો દુશાસન કર રહે છે શીલ, અહિંસા સે બલાત્કાર, નીતિ,
રામા મહાવીર કે આદર્શો પર કડા પ્રહાર, બુદ્ધ,
સુનો હતાહત જીવન મૂલ્યો કી વેદના કા ચીત્કાર,
પાપ કે અથાહ બોણ તલે દબી ફલા કા દુઃખ અપાર,
અંતરાત્મા કે કિસી કોને મેં સુગબુગાહટ કરતી જાગૃતિ કા આવ્હાન ।

જાગૃતિ છે અંતઃકરણ મેં છિપી એક શ્વાસ સ્પંદન જિસકા દેતા છે માનવતા કા
। આશ્વાસ

જાગૃત સમાજ કી કલ્પના કરતી છે હૃદય કો પ્રસન્ન અપાર
ન હો દૈષ, ન કિસી કે શીલ પર પ્રહાર, ન દુરાચાર, ન ઘૃણા,
ન દિલો મેં દૂરિયાં હો, ન હો અવિશ્વાસ કી અમેય દીવાર ।
સ્વસ્થ રહે મસ્તિષ્ક, શ્ચત્મ હો મિથ્યાચાર, ચુલે રહેં વિચાર,
નિશ્ચલ રહેં હૃદય તો સ્વતઃ સુલ જાણેં ઝનનિ કે દ્વાર, મિટ જાણેં પ્રતિકાર,
નિષ્કપટ ધર્મયુક્ત કર્મ કા જાગૃતિ સે હી સંભવ છે આચાર,
જાગૃતિ છે અંતઃકરણ મેં છિપી એક શ્વાસ, સ્પંદન જિસકા દેતા છે માનવતા કા
આશ્વાસ ।

માત્ર સાક્ષરતા એવં કિલાબી શિક્ષા સે હી સંભવ નહીં છે ઉપચાર,
ઉત્કૃષ્ટ સંસ્કારો તથા નૈતિક મૂલ્યો કા કરના હોગા સંચાર,
પ્રકૃતિ કે સાથ હમેં સ્વયં કો કરના હોગા એકાકાર,
સજીવ હો યા નિર્જીવ સમી કા છે ઉચિત સ્થાન એવં અધિકાર,
સમાજ મેં કરના હોગા સમાનતા એવં સામંજસ્ય કા પ્રસાર ।
જાગૃતિ છે અંતઃકરણ મેં છિપી એક શ્વાસ સ્પંદન જિસકા દેતા છે માનવતા કા
। આશ્વાસ

, પનપા પંક સે રહા સિનગ્ધ નિર્મલતા કે પાસ “નીરજ”
કયો માનવ વિચલિત દુર્ગન્ધ સે કયો ન કરતા અચક પ્રયાસ,
હોં માવ ઉત્કૃષ્ટ હૃદય, પરિષ્કૃત, રહે પર પીડા કા શાસ,
હો સ્વાર્ય ત્યાગ્ય, ન હો મ્હાંશ કા હાસ, પરમાર્ય ધર્મ,
માનવીય ગુણો સે અવશ્ય હી હોગા દેશ એવં સમાજ કા વિકાસ ।
જાગૃતિ છે અંતઃકરણ મેં છિપી એક શ્વાસ સ્પંદન જિસકા દેતા છે માનવતા કા
। આશ્વાસ

“સખી વિના”

વળાવી પિયર શકે એને ;
પત્ની વિનાના ઘરમાં સુખીકલ્પા
ખૂણે પડેલી યેર માં લંબાવ્યું
‘હાલ’ કુટુંબને માળ્યો
હમોસ ની ફરિયાદો ને
ચીજ - વસ્તુ ઓની સમાયણ
કલ્પ શિતા પ્રસરતી.....
ઝગડતાં , વાદ-વિવાદકરતાં અમે ?

થાક્યો, કંટાળ્યો,
તૂટશે ગૃહસંસાર
સ્નેહ ની કડી તોડી ને
વળાવી આવ્યો

નાની શી ટુકબ્રસ ને શું ગાર પ્રસાધનો
ખીંટી એ ટીંગાચેલી સાડી નીલી ;
મેજ બનાવેલ પેન્ટીંગ એનું
અવશેષ રૂપે

રીસાતી એ-કલાકો સુધી તુલસીકને બેસતી
થાકીને મનાવતો ? કાન પકડી ને કહેતીએ
પવન ને વીજળી સમ રીંદ્ર બની,
તાંડવ નૃત્ય કરતી
એ... ય આજ તમારો પ્રેમ ને ?

ધીમું રૂદન તુલસીનું રજનીમાં
અકળાટ બારણાનો
જાણ્યો અધનીદ્રાએ બેબાકળો !
ત્યાં જ તુલસી રવ કાને સ્પર્શ્યો
હું ય, સુની છું તારા હૈયાની જેમ
તારી મારી “સખી”વિના
તલાલ નિર્ણય મે કર્યો
પ્રિયા ને પુન પ્રવેશ આપવાનો

જાગો | મા બાપથી કેમ દુર ભાગો ?

વૃધ્ધાશ્રમ તો સમાજ માટે કલંક છે જ પરંતુ આજે કેટલકય માતાપ વૃધ્ધા પોતાના ઘરમાં વૃધ્ધાશ્રમ જેવું એકલવાયું Routine નિવૃત જીવન ગાળે છે આજ લોકોને - અમે બે અમારા બે” Small family happy family વધુ ગમે છે પરંતુ તેવા લોકોને ખબર છે કે પોતે કેટલું ગુમાવી રહ્યા છે?

નાન કુટુંબથી તમને નિરાંત લાગતી હશે પરંતુ એનું નુકશાન સંતાનોને વેઠવું પડે છે કેમ કે આજના ચંત્રવત યુગમાં માણસ પાસે ઈંડો જાસ લેવાનો સમય નથી તે પોતાના બાળકોને સમય ક્યાંથી આપી આપી શકે. તેના કારણે એકલતા અનુભવે છે પણ પોતાનો સમય ટાંવી , લેડીઓગેમ અને મોબાઇલમાં પસાર કરી દે છે. બાળકોની Vocabulary ઘટતી જાય છે કેમ કે તેમની જોડે વાત કરવા મા-બાપને સમય નથી. જેથી બાળકોનો સર્વાંગી વિકાસ થતો નથી. ચક્ષમા વહેલા આવી જાય છે. તેમના શરીર સ્થૂળ બને છે પ્રેમથી વંચિત રહી ગયેલા બાળકો મોટા થઈ Stress અનુભવે છે જલ્દી Upset થઈ જાય છે. અપમૃત્યુ અને ગુનાહિત પ્રવૃત્તિ તરફ વળે છે. અમ બાળકનું બાળપણ Time table , Tuition અને TV વચ્ચે જ પસાર થઈ જાય છે. પરંતુ જો તમારા મા-બાપ તમારી પાસે રહેતા હશે તો તમારી 80 % જવાબદારી ઓછી થઈ જશે. તમારા બાળકનું બાળપણ ખીલશે અને ખાલી પસાર નહીં થાય. બાળવાર્તાઓ, બાળગીતો, સમાયણ, મહાભારતની વીરરસની ગાથાઓ સાંભળશે. રમતો રમશે, અનુભવો મેળવશે તેમની જીનાસા વૃત્તિ ખીલશે આપણે આપણા Busy time table ના લીધે ધણીવાર આપણા સંતાનોના પ્રશ્નોના જવાબ નથી આપી શકતા ધણીવાર તેમની લાગણી સમજી શકતા તે દાદા-દાદી આપી શકશે. અરે એટલું જ નહીં તેમના દ્વારા તમને બાળકો તમારું મહત્વ સમજશે.

તમે પૈસાથી નોકર રાખો તે તમારા સંતાનને પ્રેમ નહીં આપી શકે માત્ર કરજ પુરી કરશે જેમાં ભાવ નથી પ્રેમ નથી માત્ર Routine લેખાશે. આ પ્રેમ તો તે વ્યક્તિઓ જ આપી શકે જેને મૂડી કરતા વ્યાજ વ્યાજ હોય તમારા બાળકનું બાળપણ ખીલશે અને તમારા માતા-પિતાનો ખાલીપો પુરાઈ જશે તમારા બાળકો તમારો આભાર માનશે અને માતા-પિતાના આશીર્વાદ માળકો જો કે કાલે જાણી મા-બાપને ન સંપવાના હોય પરંતુ એટલા માટે કહેવું પડે છે કે નુકશાન તમને નહીં આવનારી પેઢીને છે

“નસીબદાર તે જેને
સાચ મળ્યો મા-બાપનો બાળપણમાં
પણ વંદનીય તે
જેણે સાચવ્યા મા-બાપને ગૃહસ્થાશ્રમમાં”

ભારતમાં જન્મ મળવો દુર્લભ

ભારતની માટીમાં આપણને જન્મ મડ્યો છે એ ખરેખર આપણું સૌભાગ્ય છે વિશ્વમાં કંઈ કેટલીયે સંસ્કૃતિઓ આવી અને ગઈ છતાં આજ દિન સુધી ટકી રહી હોય તો તે ફક્ત ભારતીય સંસ્કૃતિ જ છે

કદાચ માણસને ભારતની વર્તમાન પરિસ્થિતિ જોઈને ભારતમાં જન્મ લેવે એ કદાચ તેને શાપ રૂપ લાગે પણ ગંગોત્રીની ગંગા જેવી પવિત્ર પરંપરાઓ વિશુદ્ધ વારસો, અમર ઇતિહાસ જોઈને લાગે છે ભારત જેવી સંસ્કૃતિ ભૂતલ પર એકેય નથી પ્રત્યેક ભારતીયને એવું લાગે છે કે મારી દેશ વિકસિત હોય સુદૃઢ હોય

'ભા' શબ્દનો અર્થ શાય - પ્રકાશ તેજ, સીદર્થ અને તેમાં રત થવું એટલે કે ખોવાઈ જવું એટલે ભારત અહીં ની ભૂમિના લોકોને તો વિશ્વને નૈતિક મૂલ્યો આપ્યા છે અને આજે પણ પ્રકૃતિને પૂજનારી વડીલોને આદર કરનારી આપણી સંસ્કૃતિ છે તેમાં જન્મ દુર્લભ છે એવાં કેટલાંયે પાસ છે જેનાથી મને ચોક્કસ છે કે ભારત મહાન છે

ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસો -

ભારતે સુસભ્ય અને સુસંસ્કૃત સમાજરચના ઉભી કરી બતાવી છે જે માત્ર ચંદન દીલા-ટપકાં માળા માંજ સંસ્કૃતિ શીધે છે તેઓ વાસ્તવિક રીતે સંસ્કૃતિ થી અજાણ છે. આ દેશે શ્રેષ્ઠ વિચાર અને વિચાર પૂજક વિશ્વને આપ્યાં છે એ સદ્ગુણ વર્ષોના વૈદિક વારસાને લીધે જ આજે વિશ્વમાં વિવિધ ક્ષેત્રો જેવાં કે સંશોધન, સોફ્ટવેર, ટેકનિકલ, સાહિત્ય, સ્થાપત્ય, કળા વગેરેમાં બેજોડ પ્રગતિ કરેલી છે.

આજના ભારતમાં અંધશ્રદ્ધા "બેટા તેસ ભલા હો જાયેગ" બાબા-ચમત્કાર-પાખંડ ભરેલા દેખાય છે પણ ઉપરના આવરણને દૂર કરેએ તો અંદર ઝગમગતી ઇશ શ્રદ્ધા જ છે. ભારતની ભૂમિમાં વેદોત્પત્તિષ્ઠ, ગીતા, રામાયણ, મહાભારત જેવું તત્વજ્ઞાન જન્મ્યું છે ખીલ્યું છે

આરોગ્ય, સ્વાસ્થ્ય, વિજ્ઞાનક્ષેત્ર

અસહ્ય બિમારીને મટાડવાવાળા આયુર્વેદન આજે આખું વિશ્વ અપનાવી રહ્યાં છે માત્ર શારીરિક જ નહીં પણ માનસિક આરોગ્યને પણ ધ્યાનમાં લઈને તેને અનુરૂપ ચિકિત્સા પદ્ધતિ આપવા વાળા મહાન ઋષિ, પતંજલિનાં યોગશાસ્ત્રનું વિશ્વ અનુસરણ કરી રહ્યું છે

ચાર પુરુષાર્થ -

વૈદિક વારસામાં જીવનના ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ જેવા ચાર પુરુષાર્થ માન્ય છે. અને જીવનના બધા દષ્ટિકોણથી જોઈને સંતુલિત જીવનશૈલી નિર્માણ કરેલી છે

વિવિધતામાં એકતા -

" ના દિન્દુ નીકડ્યા ના મુસલમાન નીકડ્યા , કબર ઉઘાડી જોયું તો ઇન્સાન નીકડ્યા "

વિવિધતામાં એકતા એ ભારતીય સંસ્કૃતિની વિશિષ્ટતા છે વૈચારિક મતભેદ હોવા છતાં પણ એકબીજા પ્રત્યે સન્માનની ભાવના છે. ભેદ તો બધીજ જગ્યાઓ રાષ્ટ્રમાં છે છતાં પણ તેમને સમાવીને આંતરિક એક્ય ઉભું કર્યું આજ વારસાની મહત્તા છે

જીવન મૂલ્યો પર પ્રેમ -

હું કેવો દેખાઉ છું, (બાહ્ય વિકાસ) એનાથી પણ વધારે હું કેવો છું (આંતરિક વિકાસ) અને માતૃ વર્તન બીજા સાથે કેવું છે તેનાથી આપણી સંસ્કૃતિ યોગ્યભાવ છે ત્યાગ, શીલ, સદાચાર, સેવા, નીતિ, ધર્મ એવા તત્વોથી યુક્ત આ ભૂમિ છે

" Indian culture teach us real meaning of life."

ગાંધીજી વિવેકાનંદ જેવી ચારિત્ર્યવાન વ્યક્તિઓ પોતાનામાં રહેલા ગુણોને કારણે સમગ્ર દેશને વિશ્વના ફલક પર મૂકી શકે છે

વિદેશી અનુકરણથી માત્ર ભૌતિક વિકાસ શક્ય છે જ્યારે સર્વાંગી વિકાસ માટે ભારતીય વારસાનો જ આધાર લેવો પડશે કારણકે આપણી સાંસ્કૃતિક વારસો આપણને એક એવા વિકાસના પથપર લઈ જાય છે કે જ્યાં વ્યક્તિનો વિકાસ સમાજના વિકાસમાં અવરોધરૂપ નથી બનતો પણ વાંદરાનાં હાથમાં મોતી આવે તો તેનો તેની શું કિંમત હોય? તેવું આપણું થયું છે આપણને પારકે ભણે મોટા ભાડવા દેખાય છે. રામે સાચું જ કહ્યું છે ને કે.....

હે લક્ષ્મણ ! સુવર્ણમયી લંકા મને નથી જોઈતી

જનની અને જન્મભૂમિ સ્વર્ગથી પણ મહાન છે

ભારત કંગાળ નથી, કંગાળ થયા છે ભારતવાસીઓ ધર્મમાં ધર્મિંગ અધ્યાત્મમાં આડંબર, ભક્તિમાં વહેમ અને સમાજ માં દ્રેષ વધ્યા છે તેથી શું હું એને છોડી દઉં? મા ને રોજ શાય તો તેનો ઇલાજ કરવાનો હોય કે મા ને છોડી દેવાની હોય? મારી સંસ્કૃતિની અવદશા માટે અમે જ જવાબદાર છીએ તે સમજવું જ પડશે

રાકેશ શર્મા જેવા અવકાશયાત્રી ને જ્યારે તેઓ અવકાશ માર્ગે પરિભ્રમણ કરતા હોય છે ત્યારે તેમને કેવું લાગે છે? ત્યારે તેમણે ખૂબજ સુંદર જવાબ આપ્યો આખા વિશ્વથી સાંઝ

દિન્દુસ્તાન અમારું.

આજના વામણા નેતાઓ તો ભારતનું દુર્ભાગ્ય છે પણ ભવ્ય ઇતિહાસ જોઈએ તો અહીંયા ચંદ્રગુપ્ત મોર્યશિવાજી, ઇક્બાસુ, દુષ્યંતપુત્ર ભરત જેવા કર્તુત્વવાન શાસકો થઈ ગયા છે. જેમણે આ ભૂમિનું મળવો દુર્લભ છે

વિશ્વ સમક્ષ બેજોડ સંસ્કૃતિ મૂકીને ભારતનું નામ વિશ્વફલક પર ગૂંજતું થ છે. ભારતીય દિવ્ય રત્નોથી ભારત ઝગારા મારતું રહ્યું છે માતૃ દેવો ભવપિતૃ દેવો ભવ, આચાર્યો દેવો ભવ અને અતિથિ દેવો ભવને વરેલી ભારતીય સંસ્કૃતિએ પોતાની આગવી ઓળખ ઉભી કરી છે.

આબાલવૃદ્ધ તમામ ભારતીયો સાથે મળીને પુન મહાન સંસ્કૃતિ નું નિર્માણ કરવું. તેમજ ભારતીય તરીકે ગૌરવ પ્રાપ્ત કરી ફરી મેરા ભારત મહાન નું સ્વપ્ન સાકાર કરીશું. જે ભારતીય ભૂમિ પર આપણે જન્મ્યા છીએ તેમજ શાસ લઈ રહ્યા છે તે ભારતીય ભૂમિના આપણા ઉપકારનો બદલો કહક કરી છુટવાની ભાવના સાથે વાળીશું તો જરૂર આપણી જન્મ સફળ થયો ગણાશે એવું મને લાગે છે

રાષ્ટ્રપ્રેમ

ડુ. એન. વી. સોરઠિયા
ઉ. માધ્ય શિક્ષક

આજના યુગમાં લોકમાનસનું જો બારીકાઇથી અવલોકન કરીશું તો જણાશે કે બધે જ વ્યાપક હતાશા, દીનતા, લાચારી, ઉદાસીનતા જોવા મળશે. તેવી વૃત્તિવાળા લોકોનાં જીવનમાં આત્મગૌરવ સ્વદેશભિમાન, સંસ્કૃતિ માટેનાં પ્રેમનો સદંતર અભાવ દેખાશે સમગ્ર વિશ્વમાં પ્રત્યેક જગ્યાએ માનવજીવનમાં વિષમતા કુસંપ ખટરાગ જોવા મળે છે. વળી ભેદભાવ, ધર્મપરિવર્તન જેવી વાતોને લઇને ઘડિછબરમાં યુધ્ધના છમકલા જોવા મળે છે.

આજની યુવાપેઢી બેચ કે બસની સીટ પર સ્કુલની કે કોલેજોની ટિવાલ પર પોતાના પ્રેમિકાના નામ ચિતરીને પોતાની હતાશા, વિકૃત માનસિકતા પ્રદર્શિત કરે છે, તો આવા યુવાનોમાં સાચો દેશપ્રેમ કેવી રીતે આવે?

રાષ્ટ્ર એટલે શું ?

જમીન કે ભૂમિ એટલે રાષ્ટ્ર નહિ અમુક ભૂમિ પર જ્યાં એટલે આપણે રાષ્ટ્રિય બની જતા નથી. રાષ્ટ્ર એટલે જેની પાસે વિશિષ્ટ, વિચારધારા, વિશિષ્ટ જીવનશૈલી, વિશિષ્ટ ધાર્મિકશ્રેણી અને વિશિષ્ટ આધ્યાત્મિક કલ્પના છે તે આવા રાષ્ટ્રનું અને તેની વિશિષ્ટતાનું જતન એટલે જ રાષ્ટ્રપ્રેમ

સુરઠ રાષ્ટ્રના નિર્માણમાં ઉજ્જવ વિચારો જ પથદર્શક બને કંઇ કેટલીયે સંસ્કૃતિઓ આવી અને ગઇ છતાં આજદિન સુધી ટકી રહી હોય તો તે ફક્ત ભારતીય સંસ્કૃતિ જ

“ નથી કોઇ પરવા કબર કે કફનની,,
નથી કોઇ પરવા દફન કે દહનની,
નથી કોઇ પરવા બદનના જતનની
મને એક પરવા છે મારા વતનની.”

જે ભૂમિમાં જન્મ લીધો નાનાથી મોટા થયા તે ભૂમિ ઉપર પ્રેમ હોવો જોઇએ જેનામાં રાષ્ટ્રપ્રેમ છે તે એમ નથી વિચારતો કે મને રાષ્ટ્રએ શું આપ્યું? પરંતુ એમ વિચારે છે કે મેં રાષ્ટ્રને શું આપ્યું?

આજે જ્યારે વ્યક્તિ પોતાના દેશ પ્રત્યે દુર્લભ સેવીને વિદેશમાં પૈસા કમાવા માટે દોટ મૂકે છે ત્યારે તેને શું આપણે રાષ્ટ્રપ્રેમ કહીશું? અથર્વવેદ કહે છે અમે તારાથી નિર્માણ થયા છીએ, તારા ઉપર નાચીએ, ફૂટીએ છીએ. એવું ઉજ્જવ અમારું ભારત રાષ્ટ્ર છે મારી બુધ્ધિ, મારી શક્તિ આ ભૂમિને ઉપર લાવવા માટે છે. તે જ ખરી રાષ્ટ્રિય અસ્મિતા ગણાય.

દ્રષ્ટાંત

વિશ્વવિજયી થવા નીકળેલા સિકંદરને ભારતની સીમા પર માસાગા નામની એક નાની જાતિ મળે છે. તેમની સંખ્યા ૭૦૦૦ હતી. સિકંદરે તેઓને શરણાગતિ સ્વીકારી લેવા પ્રલોભનો આપ્યા. નોકરી, સ્ત્રી, સગવડ, ધનના પ્રલોભન મળવાનો બીજો વિકલ્પ મૃત્યુ હતું માસાગા જાતિના નાયકોએ એક રાત્રિનો સમય માંજ્યો તેમણે વિચાર્યું કે ગ્રીકોની વાત ન માનીએ તો શું પરિણામ આવે? આ રીતે ગ્રીકો આગળ ઝૂકી જવું યોગ્ય ગણાય કે નહિ? પછી તેમણે નક્કી કર્યું કે જે લોકો આપણી સંસ્કૃતિ વિરુદ્ધ લડે છે તેમના શરણે ન જવાય. પ્રાણ જતા હોય તો ભલે જાય. રોટલા કે બીજી વસ્તુ મળે તો શું થયું? સંસ્કૃતિના રક્ષણ માટે મરવું પડે તો ભલે મરવું પડે પણ શરણાગતિ નહિ સ્વીકારીએ.

સિકંદરે તેમની કતલ કરી નાંખી તો શું માસાગા નામની અ જાતિને આપણે જ ગલી ગણીશું? ના. તેમની દ્રષ્ટિમાં તેમની ભૂમિની દેશની અને સંસ્કૃતિની કિંમત પોતાના પ્રાણોથી વિશેષ હતી. આ જ બાબત ખરી રાષ્ટ્રપ્રેમ દર્શાવે છે.

સામી છતીએ લડત આપનારાઓ :

આ દેશ ઉપર જ્યારે જ્યારે વિપતિ આવી રહી છે ત્યારે ત્યારે તેની સામે ઝડૂમનારા વીરશહીદોની સંખ્યા કંઇ ઓછી નથી સ્ત્રી ચરિત્ર હોવા છતાં અંગ્રેજ સલ્તનતને જેની સામે લડતા સાક્ષાત મૃત્યુ દેખાવું તેવી રાણી લક્ષ્મીબાઇ કહે છે કે, -“મેં અપની ઝાંસી નહી ફૂંગી.” એના માટે કહેવાય છે, “ ખૂબ લડી મદાની વો તો ઝાંસી વાલી રાની થી” શહીદ વીરભગતસિંહ, ચન્દ્રશેખર આઝાદ, સુબ્રહ્મચંદ્ર રાજગુરુ, વીરસાવરકર તો વળી કચ્છનાં કાંતિવીર શ્યામજીકૃષ્ણવર્મા વગેરેમાં રાષ્ટ્રપ્રેમ છલ્લોછલ બેચા છે.

“વિવિધતામાં એકતા એ જ અમારી શાન છે,
એટલા માટે જ તો માતું ભારત મહાન છે”

અવતારો માટે આદર :

આપણા દેશમાં કેટલાયે અવતારો અને કષિયો જન્મ્યા તેમના જીવનમાં પણ હોયનો રાષ્ટ્રપ્રેમ જોવા મળે છે. આવા જ એક મહાપુરુષ સ્વામી વિવેકાનંદ શિક્ષાઓની વિશ્વધર્મ પરિષદમાંથી પાછા ફરી રહ્યા હતા ત્યારે પત્રકારે પૂછ્યું કે- તમે અમેરિકાની ભૂમિ છોડીને ભારત જઇ રહ્યા છો તો કેવી લાગણી થાય છે? ત્યારે સ્વામી વિવેકાનંદે કહ્યું કે “હું ભોગલુ મિમાંથી ભાવભૂ મિમાં જઇ રહ્યો છું ભારતમાં આવ્યા પછી તેમણે સૌ પ્રથમ ભારતની માટી માથે યડવી. આવી પ્રબળ હતી તેમની રાષ્ટ્રભાવના.

ગજવામાં કંઇ હોય નહિ છતાં I Promise to pay એમ કહેવાવાળા લોકોથી રાષ્ટ્ર ઉપર નથી આવતું. રાષ્ટ્ર વૃત્તિથી ઉપર આવે છે પાંચિયાથી માંડીને પાંચસો સુધીની પીડા સતાવનાર નિસ્તેજ નાગરિકો રાષ્ટ્રનું નિર્માણ ન કરી શકે ફક્ત દેશભક્તિના ગીતો સાંભળવાથી કે ગાવાથી રાષ્ટ્ર ઊભું થતું નથી શૌર્ય અને વીરતાથી રાષ્ટ્ર ઊભું થાય.

પડકાર :

રાષ્ટ્રને જોખમમાં મૂકનારા આતંકવાદીઓ, ધર્મ-જાતિ અને કોમવાદના સડાને દૂર કરવાં આપણે સૌએ કટિબદ્ધ બનવું પડશે રાષ્ટ્ર માટે આવા પરિબળો પડકારજનક છે. ભારતીય અર્થતંત્રને કંગાળ બનાવી મૂકે છે ભારતીય સમુદ્ધિને ખલાસ કરી રહ્યાં છે આવા પરિબળો - વિના સહકાર, નહિ ઉધ્ધાર - એ વગર ડામવા કઠિન છે.

સલામ :

સલામ છે એ આપણાં જાંબાઝ સૈનિકોને, જેઓ રાષ્ટ્રને ખાતર પોતાના પ્રાણોનું બલિદાન આપતાં અચકાતા નથી.

“ આચો ઝુકકર સલામ કરે ઉર્નૈ
જિનકે દિસે મેં ચે મુકામ આતા હૈ
કિતને ખુશનસીબ હૈ વો લોગ
જિનકા ખૂન વતન કે કામ આતા હૈ”

ટાઠ, તાપ, વરસાદની વચ્ચે પણ ખડા પગે રહીને આપણું રક્ષણ કરી રહ્યાં છે તેઓના રક્ષણને લીધે જ આપણે નિશ્ચિત થઇને જીવી શકીએ છીએ રાષ્ટ્રનું ગૌરવ અને શાન તેઓ વધારતા રહેલાં છે

એક શિક્ષિત નાગરિક તરીકે આપણે રાષ્ટ્રના મૂલ્યો સંસ્કારોનું જતન અને સંવર્ધન કરીએ બાળકોમાં રાષ્ટ્રભાવ ખીલવીએ રાષ્ટ્રપ્રેમના પાઠો ભણાવીએ જેથી તેમના થકી -“મેરા ભારત મહાન”નું સ્વપ્ન સંપૂર્ણપણે સાકાર થશે

“હર વક્ત મેરી આંખોમે ધરતી ઠા સ્વપ્ન હો,
જબ કલી મરું તો તિરંગા મેરા કફન હો
ઔર કોઇ ખવાઇશ નહી જૌદગી મેં,
જબ કલી જનું તો ભારત મેરા વતન હો”

U.P.I (યુનિકાઇડ પેમેન્ટ ઇન્ટરફેસ)

યુપીઆઇ રજીસ્ટ્રેશન માટેની જરૂરીયાત
સભ્ય બેંકો
સગવડતા

ઉપલબ્ધ એપ

સ્માર્ટફોન ઇન્ટરનેટ સાથે
બેંક એકાઉન્ટ
૩૦ બેંકો (AXIS Bank , SBI, PNB, ICICI વગેરે)
એક બેંકમાંથી અન્ય બેંકમાં ટ્રાન્સફર
વ્યુઅલ આઈડી દ્વારા ટ્રાન્સફર
એકાઉન્ટ નંબર + IFSC કોડ દ્વારા
ટ્રાન્સફર
એકથી વધુ બેંકના એકાઉન્ટ સંલગ્ન કરી
શકાય
પૈસા મોકલાવવા તથા મંગાવી શકવાની
સવલત

AXIS PAY, PNB UPI, BOB UPI, SBI PAY વગેરે

સાવચેતીના પગલા

- આપનો પાસવર્ડ/ પીન નંબર કોઈને આપવો નહી.
- આપનો પાસવર્ડ નિયમિત બદલતા રહો.
- એટીએમ ટ્રાન્ઝેક્શન વખતે બીજાની નજર ન રહે તેની કાળજી રાખવી
- આપના ડેબિટ કાર્ડ /ક્રેડિટ કાર્ડ સંભાળી ને રાખો
- કોઈપણ બેંક પોતાના ગ્રાહક પાસેથી ક્યારે પણ ફોન / ઇ મેઇલ કે અન્ય રીતે તેમના ખાતાની ખાનગી માહિતી પછાતી નથી.